

Vedlegg

Stortingets utenriks- og forsvarskomite

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2019/125-1/FD III 3/STTA

30.01.2019

Uttalelse til Dokument 8:47 S (2018–2019)

Jeg viser til Dokument 8:47 S (2018–2019) vedrørende forslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Marit Arnstad, Liv Signe Navarsete og Emilie Enger Mehl om nødvendig styrking av Heimevernet og politiet.

Representantforslaget består av syv forslag, der forslag 1, 2 og 3 faller inn under Forsvarsdepartementets ansvarsområde, forslag 4 faller inn under Justis- og beredskapsdepartementets ansvarsområde, mens forslagene 5, 6 og 7 faller inn under både Forsvarsdepartementets og Justis- og beredskapsdepartementets ansvarsområde. Denne uttalelsen er utarbeidet av Forsvarsdepartementet, og koordinert med Justis- og beredskapsdepartementet.

Representantene viser til Dokument 3:11 (2017–2018) Riksrevisjonens undersøkelse av oppfølging av objektsikring. Fire høringer, flere debatter og svar på en rekke skriftlige spørsmål knyttet til regjeringens arbeid med objektsikring har bidratt til å gi Stortinget fylldig informasjon om saken. Riksrevisjonen er i Dokument 3:11 (2017–2018) positiv til Forsvarets prosjekt for grunnsikring av de skjermingsverdige objektene. Videre uttaler Riksrevisjonen at Forsvarets og Politiets evne til objektsikring med sikringsstyrker er bedret, og nevner flere konkrete eksempler på dette. Jeg vil også fremheve hvordan regjeringen har lagt til rette for øking av Heimevernets operative evne. Regjeringen prioriterer oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelse av objektsikring. Vi har åpnet for en forsering av arbeidet med grunnsikring, og det er satt av om lag 180 mill. kroner til formålet i 2019. Heimevernet er styrket både i Revidert nasjonalbudsjett for 2018 og i 2019-budsjettet, blant annet med sikte på å bedre Heimevernets evne til objektsikring.

Selv om det har skjedd klare forbedringer siden Riksrevisjonens etterlevelsesrevisjon av objektsikring i 2015, har regjeringen vært tydelig på at det ennå gjenstår mye arbeid før sikringen på alle områder er på et tilfredsstillende nivå. Jeg viser også til at det av Dokument 3:11 (2017–2018) fremgår at Riksrevisjonen mener at det fortsatt er betydelige mangler ved

objektsikringen, herunder grunnsikring av skjermingsverdige objekter og bruk av sikringsstyrker.

I Dokument 3:11 (2017–2018) anbefaler Riksrevisjonen at Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet:

- Sørger for forpliktende framdriftsplan og finansiering, slik at permanent grunnsikring av skjermingsverdige objekter i politiet og Forsvaret blir etablert i tråd med Stortingets forutsetninger
- Iverksetter nødvendige midlertidige tiltak for skjermingsverdige objekter i politiet og Forsvaret i samsvar med sikkerhetsloven, fram til permanent grunnsikring er etablert
- Sikrer felles forståelse av objektsikringsinstruksen mellom departementene
- Avklarar og sørger for at politiet og Heimevernet har nødvendig kapasitet, hver for seg og sammen, til å sikre og beskytte objekter ved bruk av sikringsstyrker.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en helhetlig plan for oppfølging av anbefalingene, herunder tidsplan for gjennomføring og forventede kostnader i forbindelse med Revidert budsjett for 2019 (jf. Stortingets behandling av Innst. 88 S (2018–2019) til Dokument 3:11 (2017–2018)).

Representantene tar i forslaget opp Heimevernets kapasitet til objektsikring. Jeg viser til at Stortinget under kontrollhøringene 27. august og 22. oktober i fjor ble orientert om Heimevernets kapasitet. Forsvaret opplyste at Heimevernet kan sikre både nøkkelobjektene og objektene med forhåndsplanlagt bistand til politiet. Hvis Heimevernet samtidig også må løse bredden av sine militære oppdrag, som omfatter langt mer enn objektsikring, vil dette naturlig nok gå ut over kapasiteten til objektsikring. I et sikkerhetspolitisk scenario vil sikring av Forsvarets nøkkelobjekter mot militære trusler normalt ha prioritet fremfor Forsvarets bistand til politiets objektsikring mot kriminelle trusler. Dette er i samsvar med Riksrevisjonens omtale av Heimevernets utfordringer knyttet til å både sikre alle de listeførte objektene og samtidig ivareta sine andre oppgaver. I Dokument 3:11 (2017–2018) står det blant annet at: «I væpnet konflikt, når væpnet konflikt truer, eller når Norges selvstendighet eller sikkerhet står i fare vil Heimevernet ha ansvaret for territoriell overvåking og kontroll, sikre mottak av allierte styrker og sikring og beskyttelse av sivile og militære nøkkelobjekter. Undersøkelsen viser at Heimevernet i disse scenariene ikke vil ha tilstrekkelig kapasitet til å sikre og beskytte alle sivile og militære nøkkelobjekter og samtidig sikre alle objekter som politiet har forhåndsplanlagt med bistand fra Forsvaret.»

Sikring av nøkkelobjektene er en dimensjonerende faktor for Heimevernet, mens sikring av objektene på listen som Forsvaret mottar fra politiet ikke er det. Dette må imidlertid ikke forstås som at Heimevernet ikke vil være i stand til å sikre både nøkkelobjektene og objektene som politiet har forhåndsutpekt for militær sikringsbistand.

Jeg vil nå gå inn på de enkelte forslagene i detalj:

Forslag 1. Stortinget ber regjeringen stanse alle pågående nedskjæringsprosesser i Heimevernet.

Gjennom behandlingene av Innst. 50 S (2017–2018) til Prop. 2 S (2017–2018) har Stortinget besluttet at Heimevernet skal bestå av 40 000 soldater, inkludert en områdestruktur på 37 000 soldater og en innsatsstyrke på 3 000. Forsvarsdepartementet har gitt oppdrag til

Forsvaret om å etablere en balansert og bærekraftig forsvarsstruktur hvor videreutvikling av Heimevernet er blant områdene som skal prioriteres. Forsvaret er nå i ferd med å tilpasse organisasjonen til en områdestruktur på 37 000 soldater. Innenfor denne rammen er det opp til forsvarssjefen å prioritere hvor i strukturen mannskapene skal disponeres ut ifra operative og taktiske vurderinger av hva som samlet sett gir det beste forsvaret av Norge.

Forsvarets kapasitet til objektsikring vil kunne økes ut over Heimevernets styrker dersom det i en reell situasjon besluttes å benytte også noen av Forsvarets ulike stående avdelinger til objektsikring. For eksempel kan garnisonenes ordinære vaktstyrker sikre objekter som er forhåndsutpekte på listene. Ved terroren 22. juli 2011 ble Hans Majestet Kongens Garde benyttet til objektsikring sammen med Heimevernet.

Det er ikke krav om at alle objektene som er forhåndsutpekte og står på objektlistene skal kunne sikres samtidig, noe som også er et lite sannsynlig scenario. Det vil være en situasjonsbestemt prioritering av hvilke objekter som skal sikres avhengig av type trussel, geografisk trusselbilde, type objekter som er truet og objektenes ulike prioritetsklasser. Sikringsstyrker kan også overføres mellom distriktene. I en reell trusselsituasjon kan det være aktuelt å sikre et annet utvalg av objekter enn kun de som er forhåndsutpekte på listene. Sikringsstyrkenes generelle evne til objektsikring gjør det mulig å også sikre objekter som ikke er forhåndsutpekte. Det er med andre ord ikke kun Heimevernets størrelse som har noe å si for sikringen av objekter.

Representantene viser til at reduksjoner i Heimevernet har rammet Sør-Norge spesielt hardt. Det er et bærende prinsipp at Heimevernet fortsatt skal være landsdekkende og tilstede der befolkningen bor. Samtidig utgjør den varig endrede sikkerhetspolitiske situasjonen og Russlands økte militære evne og maktbruk den mest sentrale endringen i Norges sikkerhetspolitiske omgivelser. Behandlingen av langtidsplanen i Stortinget viser at det er bred politisk enighet om å styrke Heimevernet i nord. Regjeringen har derfor, helt i tråd med langtidsplanen, iverksatt en rekke tiltak for å legge til rette for økt tilstedeværelse og operative evne i Finnmark. Styrkingene er i tråd med norsk nordområdepolitikk, og underbygger en normaltilstand med økt tilstedeværelse, aktivitet og beredskap i nord.

Som følge av forsvarssjefens operative vurderinger har HV-distriktene i sør fått en reduksjon av stillinger i strukturen. I tillegg til behovet for objektsikring, tar vurderingene blant annet hensyn til HV-distriktenes totale oppgaveportefølje, som alliert mottak, styrkebeskyttelse, overvåkning og kontroll. HV-08 vil derfor reduseres fra om lag 6 200 til om lag 4 200 soldater. Heimevernet vil fremdeles være tungt til stede på Sørlandet, og HV-08 vil etter den besluttede reduksjonen være det tredje største HV-distriktet i antall soldater.

I de nordligste HV-distriktene er det utfordringer med tilstrekkelig tilgang på lokalt personell for å løse oppdragene. For å sikre tilstrekkelig tilgang på HV-styrker i Finnmark, vil øremerkede HV-områder og innsatsstyrker i andre deler av landet bli trent og utrustet for å forsterke operasjoner i Finnmark. Disse avdelingene skal trene jevnlig i innsatsområdet og ha materiell lagret der. Ytterligere en innsatsstyrke er derfor under etablering i HV-08. Denne innsatsstyrken øremerkes for innsats i Finnmark, men vil som øvrige innsatsstyrker, ved behov, kunne brukes til innsats over hele landet, dvs. også på Sørlandet.

En av Heimevernets oppgaver er å stille med tilgjengelige ressurser til støtte for det sivile samfunn ved ulykker, naturkatastrofer, og terrorhendelser. Heimevernet vil fremdeles ha

evne til å bistå med tilgjengelige ressurser i slike situasjoner, noe HV-08 har bistått politiet med i 2018, etter anmodning om støtte i forbindelse med slukking av skogbranner.

Regjeringen følger dermed Stortingets føringer og forsvarssjefens operative vurderinger og kan dermed ikke se at det er grunnlag for ikke å gjennomføre de pågående endringsprosessene i Heimevernet.

Forslag 2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke Heimevernet til 45 000 soldater.

Basert på forsvarssjefens fagmilitære råd foreslo regjeringen i Prop. 151 S (2015–2016) å tilpasse områdestrukturen til den reelle situasjonen med en reduksjon fra et plantall på 42 000 til 35 000 soldater i områdestrukturen innen 2020, samt å videreføre nivået på innsatsstyrkene. Ved behandlingen av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag til Forsvarets fremtidige styrkestruktur med tre unntak. Antall distriktstaber i Heimevernet forblir elleve og ble ikke endret til ti. I forbindelse med behandlingen av i Innst. 50 S (2017–2018) til Prop. 2 S (2017–2018) ba Stortinget regjeringen om å sørge for at Heimevernet har 40 000 soldater inkludert områdestruktur og innsatsstyrker. Regjeringen har lagt Stortingets beslutning til grunn.

Som tidligere nevnt har Riksrevisjonen påpekt flere mangler i Heimevernet. Denne regjeringen har iverksatt en rekke tiltak innen bemanning, treningsmengde og materiell som i sum har medført en økt operativ evne for Heimevernet. Selv om Heimevernet har blitt betydelig styrket, arbeider vi fremdeles med å forbedringer på områder hvor det er identifisert svakheter og mangler. I budsjettet for 2019 er Heimevernet styrket med til sammen 216,5 mill. kroner, blant annet for å øke treningsmengden i områdestrukturen. Omfanget på treningen og øvingen i områdestrukturen heves gjennom å øke antallet soldater som er inne til årlig trening, samtidig som lengden på den årlige treningen og øvingen for både befall og mannskaper økes til samme høye nivå som allerede etablert i HV-16 og HV-17.

Regjeringens arbeid med å forbedre Heimevernets operative evne fortsetter i tråd med de vedtak som er gjort i forbindelse med Stortingets behandling av langtidsplanen og landmaktproposisjonen. Iht. forsvarssjefens rapportering forventes Heimevernets operative evne å ha en svært positiv utvikling i inneværende langtidsplanperiode.

Regjeringen mener dermed at det er tilstrekkelig antall soldater og vil fortsette å øke den operative evnen gjennom å fortsette å ta inn etterslepet på vedlikehold, reservedeler og beredskapsbeholdninger, økt trening og øving, og tilførsel av moderne materiell.

Forslag 3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å reetablere Sjøheimevernet.

Nedleggelsen av Sjøheimevernet ble vedtatt av Stortinget ved behandlingen av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016), og var i tråd med forsvarssjefens fagmilitære råd. Begrunnelsen for nedleggelsen er behovet for et realistisk ambisjonsnivå for Forsvaret, tilpasset en endret sikkerhetspolitisk situasjon. Det er behov for en streng prioritering av ressurser for å sikre mest mulig operativ evne for de betydelige ressursene fellesskapet stiller til rådighet for forsvarssektoren.

Sjøheimevernet ble avviklet i 2018 i tråd med Stortingets vedtak, mens Heimevernets oppgaver ligger fast, herunder bidrag til sikring av objekter med sjøside. I tråd med langtidsplanen videreføres nødvendig kompetanse om sjødomenet i Heimevernet, og

personell fra Sjøheimevernet omdisponeres til øvrige deler av Heimevernet etter behov. Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag i Revidert nasjonalbudsjett for 2018 om å øke bevilgningen til Heimevernet med 36 mill. kroner, blant annet til anskaffelse av materiell til objektsikring og vakthold i kystsonen. Anskaffelsen av det maritime materiellet, i kombinasjon med etablering av rekvireringssystemet av sivile fartøy, vil bidra til at Heimevernet fortsatt kan ivareta evnen til vakthold og sikring av objekter med sjøside. For ivaretagelse av øvrige oppgaver utover objektsikring i kystsonen, legger Forsvaret opp til å nytte andre ressurser, bl.a. kapasiteter fra marinen og Kystvakten.

Regjeringen mener kapasiteten til sikring av objekter med sjøside er ivaretatt i Heimevernet, og kan ikke se at det er grunnlag for å gjenopprette Sjøheimevernet

Forslag 4. Stortinget ber regjeringen sørge for at målet om to politifolk per 1 000 innbyggere settes per politidistrikt.

Bemanningen i politiet har økt med nær 2 800 siden 31. desember 2013. Av disse utgjør politiutdannede omlag 1 650. Over 1 400 av politiårsverkene er tilført politidistriktene. Det er om lag 13 750 årsverk i politidistriktene. Av disse er nær 9 300 politiutdannede. I POD, særorganene og andre enheter i politiet, er det om lag 3 800 årsverk, hvorav i underkant av 1 100 er politiutdannede.

Sentrale enheter	Totalt antall årsverk	Politiutdannede
Kripos	600	300
PHS	450	100
Økokrim	170	50
Utrykningspolitiet	60	20
Politiets utlendingsenhet	700	250
POD	300	50
PST	600	300
Politiets fellestjenester (PFT)	350	5
Politiets IKT-tjenester (PIT)	500	10

Tabell 1 Bemanning i POD, særorgan og andre sentrale enheter i politiet (Avrundede tall)

Regjeringen arbeider for tiden med en stortingsmelding om politiets kapasitets- og kompetansebehov. Utgangspunktet for dette arbeidet er at kriminaliteten endrer karakter, til dels blir mer komplisert å etterforske og føre for retten, og ikke minst at stadig mer kriminalitet skjer i det digitale rom hvor offer og gjerningsmann kan befinne seg langt unna hverandre.

Dette gjør det nødvendig å tilnærme seg god kriminalitetsbekjempelse på en annen måte enn vi tradisjonelt har gjort. Selv om målet om to politifolk per 1 000 innbyggere har vært svært viktig for regjeringen, er det god grunn til å spørre om et tilsvarende mål for hvert enkelt politidistrikt er den beste måten å utnytte de samlede økonomiske og menneskelige ressursene i politiet.

Det er behov for om lag 2 100 flere politiårsverk i løpet av 2019 og 2020 dersom målsetningen blir endret til to polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere i hvert enkelt distrikt i løpet av 2020, uten å redusere dekningsgraden for politidistrikt som i dag

overoppfyller målet. Helårsvirkningen av å ansette om lag 2 100 politiårsverk utgjør over 2,4 milliarder kroner.

Det lar seg imidlertid ikke gjennomføre å oppnå en politidekning på to polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere per politidistrikt i løpet av 2020, fordi det ikke vil være tilgjengelig et tilstrekkelig antall politiutdannede, gitt at også særorganene og andre spesialenheter i politiet beholder sine årsverk. Totalt sett vil det være om lag 1 350 tilgjengelige nyutdannede politiårsverk fra PHS i 2019 og 2020. Av disse vil over 500 erstatte avgang i etaten.

Politidistrikt	Andel av total befolkning	Forventa befolkning 31.12.2020	politiårsverk 2/1000 i 2020	Behov 2/1000 i 2020	Helårseffekt 2/1000
Oslo*	0,16	880 850	1 762	- 315,7	0
Øst	0,14	741 795	1 484	350,1	406 357 722
Innlandet	0,07	385 851	772	179,0	207 785 475
Sør-Øst	0,13	725 057	1 450	358,0	415 543 472
Agder	0,06	307 857	616	132,2	153 432 581
Sør-Vest	0,10	529 106	1 058	234,5	272 158 262
Vest	0,11	599 931	1 200	340,9	395 658 795
Møre og Romsdal	0,05	271 352	543	154,6	179 414 504
Trøndelag	0,09	469 613	939	231,3	268 422 445
Nordland	0,05	245 565	491	77,8	90 330 050
Troms	0,03	169 523	339	26,7	31 042 244
Finnmark*	0,01	76 938	154	- 78,3	0
	1,00	5 403 439	10 807	2 085	2 420 145 549

*Oslo og Finnmark pd er ikke med i summering av nødvendige politiårsverk, da disse allerede innfrir målet om 2 per 1 000 på distriktsnivå.

Føresetnad: I beregningene er det forutsatt at andelen av befolkningen i politidistriktene vil være lik i 2020 som den var i 2018.

Det er et variert kriminalitetsbilde i Norge. Derfor må noen politidistrikt ha flere politiansatte enn andre, relativt til folketallet. Oslo politidistrikt og Finnmark politidistrikt har mer enn 2 polititjenestemenn per 1 000 innbyggere. Oslo har langt flere anmeldte forhold og mange kompliserte og alvorlige saker. Derfor har Oslo en høyere politidekning enn gjennomsnittet, med en dekning på 2,39. Finnmark har blant annet et særskilt ansvar for kontrollen på Storskog grensestasjon som fører til at dette politidistriktet har en dekning på 3,06.

Regjeringen mener det er en lite klok tilnærming å sette et mål om to politifolk per 1 000 innbyggere for samtlige distrikter, både fordi kriminaliteten i ulike distrikter er forskjellig sammensatt og fordi type kriminalitet og hvordan den gjennomføres endrer seg kraftig. Det er på kort sikt dessuten ikke realistisk å kunne gjennomføre et mål om to politifolk per 1 000 innbyggere per politidistrikt. Utfordringene er forskjellig fra distrikt til distrikt og en slik målsetning vil skape store forskjeller mellom distriktene hvis alle skal ha samme politidekning pr 1000 innbyggere.

Forslag 5. Stortinget ber regjeringen sørge for at det settes av midler til å forsere arbeidet og sørge for en bedre grunnsikring av skjermingsverdige objekter, slik at dette senest er klart innen 2022.

Jeg oppfatter forslaget til å være relatert til grunnsikringen av de skjermingsverdige objektene i Forsvaret, da det for politiets skjermingsverdige objekter allerede er lagt planer for å sikre alle disse i løpet av 2020.

Det landsomfattende programmet for sikring av skjermingsverdige objekter i Forsvaret har en ramme på 450 mill. kroner, med siste planlagte utbetaling i 2025. Regjeringen har i budsjettet for 2019 åpnet for en økonomisk forsering av programmet, og har satt av 180 mill. kroner til dette formålet. Det er imidlertid ikke bare penger som må til for å kunne forsere arbeidet med grunnsikring. Planlegging og gjennomføring av de enkelte delprosjektene er en meget tid-, kompetanse- og ressurskrevende prosess. Arbeidet må også avstemmes med andre høyt prioriterte prosjekter, eksempelvis etablering av infrastruktur på Ørlandet og Evenes.

Regjeringen har allerede åpnet opp for en økonomisk forsering av programmet for sikring av skjermingsverdige objekter i Forsvaret, og vil i Revidert nasjonalbudsjett for 2019 komme tilbake til saken og redegjøre for om det er praktisk mulig å ferdigstille arbeidet tidligere enn 2025.

Forslag 6. Stortinget ber regjeringen sette av ressurser til å sikre fortgang i arbeidet med å bedre samvirket mellom politiet og Forsvaret.

Regjeringen har siden den tiltrådte prioritert å styrke samarbeidet mellom Forsvaret og politiet, og dette er nå vesentlig forbedret. Blant annet under høringen om objektsikring i august 2018 bekreftet forsvarssjefen at samarbeidet mellom Forsvaret og politiet er meget godt, og at det har blitt mye bedre de senere årene. Politidirektøren sa også at:

«Jeg har bare møtt velvilje i Forsvaret. Vi jobber med Forsvaret hver dag, lokalt. De hjelper oss. Vi øver sammen, vi har utdanninger sammen, og vi har bare en god dialog med Forsvaret.»

Det er god dialog og godt samarbeid mellom de to etatene på alle nivåer. Det er utstrakt kontakt i den daglige virksomheten. Det gjennomføres en rekke møter på ulike nivåer i organisasjonene og samarbeidet er forankret i egne samarbeidsavtaler. Begge etatene har liaisons hos hverandre og gjennomfører faste videokonferanser på hovedkvarternivå. Det sivil-militære planverket har blitt forbedret og er bedre koordinert mellom politiet og Forsvaret.

Det er et mer målrettet øvingssamarbeid mellom Forsvaret og politiet. Politiet og Forsvaret deltar i hverandres kontraterrorøvelser. Det er en rekke samvirkeøvelser mellom Forsvaret og politiet på regionalt og lokalt nivå. Det er enighet mellom politiet og Heimevernet om minst en årlig felles øvelse eller annet kompetansetiltak i hvert distrikt.

Det har over flere år vært et samarbeid mellom politiet og Forsvaret om felles utdanningstilbud. I erkjennelsen av at beredskapsetatene alltid vil kunne bli bedre, har regjeringspartiene i den nye plattformen blitt enige om å etablere et masterprogram innenfor sikkerhet og beredskap. Formålet er at deltakere fra Forsvaret, Politiet, DSB, NSM, departementene og andre relevante aktører skal utdannes til samarbeid mellom sektorene og en felles forståelse for sikkerhets- og beredskapsarbeid.

Forsvaret har gjort forbedringer i helikopterberedskapen til støtte for politiet. Dette gjelder både i form av redusert klartid for Bell-helikoptrene og ved at kapasiteten til å gjennomføre maritime kontraterroraksjoner mot skip i kystnære farvann for politiet har blitt etablert på nytt.

Forsvarets bistand til politiet har blitt lovfestet i politiloven. Dette oppfyller Grunnlovens krav om lovhjemmel dersom Forsvaret ved bistand til politiet må bruke makt mot innbyggerne. Den nye bistandsinstruksen fra 2017 er en milepæl. Den gir raskere beslutninger om bistand ved at alle bistandsanmodninger kan avklares på etatsnivå uten å gå veien innom departementsnivået. Etterretningstjenesten samarbeider derfor tettere med Politiets sikkerhetstjeneste (PST), blant annet gjennom deres Felles kontraterrorsenter (FKTS). Det er også åpnet et Felles cyberkoordineringssenter (FCKS) der Etterretningstjenesten, PST, NSM og Kripos samarbeider for å motvirke cybertrusler.

Riksrevisjonens anbefalinger knyttet til revisjonen av objektsikring følges opp ved at Forsvarsdepartementet, i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet, har nedsatt en arbeidsgruppe og påbegynt et arbeid med å gjennomgå objektsikringsinstruksen. Gruppen er bl.a. gitt i oppdrag å drøfte og anbefale endringer i instruksen. Både Politidirektoratet og Forsvaret er også gitt i oppdrag å analysere kapasitetsbehovet for henholdsvis politiets og Forsvarets objektsikringsarbeid ved bruk av egne sikringsstyrker.

Samarbeidet mellom Forsvaret og politiet er allerede forbedret og regjeringen arbeider for å ytterligere bedre dette samvirket

Forslag 7. Stortinget ber regjeringen sikre transportberedskapen til politiet i Nord-Norge på permanent basis.

Dagens Bell-helikoptre skal primært bidra til å dekke Forsvarets behov for helikopter. Regjeringen har lagt fram en plan for en delt løsning med Bell-helikoptrene som ivaretar Stortingets ambisjon om økt støtte til spesialstyrkene, og som samtidig gir Hæren helikopterstøtte fra Bardufoss. Forsvarets beredskap for politiet i Nord-Norge opprettholdes inntil alternativ løsning er på plass.

Det er gjort forbedringer i helikopterberedskapen til støtte for politiet. Dette gjelder både i form av redusert klartid for Bell-helikoptrene og ved at kapasiteten til å gjennomføre maritime kontraterror-aksjoner mot skip i kystnære farvann for politiet har blitt etablert på nytt. Forsvarets Bell 412 står i dag på beredskap på Bardufoss med en times responstid for politiet.

Ny løsning skal fortrinnsvis være på plass i løpet av 2019. Justis- og beredskapsdepartementet har startet et arbeid med å legge til rette for en kortsiktig løsning for politiets formål. Eventuelle langsiktige løsninger som også dekker redningstjenestens behov vil bli vurdert.

Politiet har de siste årene inngått avtaler med både Kystverkets loshelikoptre (base i Hammerfest og Bergen) samt Luftambulansen (ved PLIVO –hendelser) om bruk av deres helikoptre til transport av polititjenestepersoner. Politiet kan også anmode HRS om bistand fra redningshelikoptrene som har base i Bodø og Banak.

Når politiet har fått etablert en avtale med sivil leverandør om tilfredsstillende helikopterberedskap i Nord-Norge, vil den dedikerte beredskapen til støtte for politiet med Forsvarets Bell-helikoptre på Bardufoss opphøre. Tre Bell-helikoptre vil være igjen på

Bardufoss til støtte for Hæren, mens 15 helikoptre vil operere fra Rygge til støtte for spesialstyrkene. Helikoptrene på Rygge vil øke Forsvarets og spesialstyrkenes evne til å støtte politiet ved anti-terror operasjoner.

Forsvaret vil opprettholde transportberedskapen til politiet i Nord-Norge inntil en permanent løsning er på plass. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider nå med å identifisere alternative løsninger.

Oppsummering

Regjeringen følger opp Stortingets føringer og legger til grunn forsvarssjefens operative vurderinger og kan dermed ikke se at det er grunnlag for å fremme forslag om å stanse pågående endringsprosesser i Heimevernet. Regjeringen mener videre at det er et tilstrekkelig antall soldater i strukturen og vil ikke fremme forslag om å øke Heimevernet ytterligere til 45 000 soldater. Regjeringen mener også at kapasiteten til sikring av objekter med sjøsider er ivarettatt i Heimevernet, og kan ikke se at det er grunnlag for å gjenopprette Sjøheimevernet. Regjeringen kan heller ikke se at det er realistisk å sette en målsetting med to politifolk per 1 000 innbyggere per politidistrikt på det nåværende tidspunkt.

Samarbeidet mellom Forsvaret og politiet er allerede forbedret og regjeringen legger til rette for å ytterligere bedre samvirket mellom politiet og Forsvaret. Forsvaret vil opprettholde transportberedskapen til politiet i Nord-Norge inntil en permanent løsning er på plass. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider nå med å identifisere alternative løsninger.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en helhetlig plan for oppfølging av Riksrevisjonens anbefalinger knyttet til objektsikring, herunder tidsplan for gjennomføring og forventede kostnader av Riksrevisjonens anbefalinger i forbindelse med Revidert budsjett for 2019 (jf. Stortingets behandling av Innst. 88 S (2018–2019) til Dokument 3:11 (2017–2018)).

Med hilsen

Frank Bakke-Jensen

Kopi til:

Justis- og beredskapsdepartementet